

KURJER LITEWSKI

w WILNIE dnia 3. Listopada V. S. ROKU 1809.

S. PETERSBURG VS. d. 19 października.

Dowodcami pułkowemi naznaczeni są, Orłowski musz. pułku Podpułkownik Andrzejewski, 29go strzeleckiego pułku Pułkownik Czebyszow 2gi—J. J. Mość obawia najwyższe ukontentowanie dystyngwującym się mężstwem i roztropnością w bitwach przeciwko szwedem d. 28 czerwca pod Gernfors, przeciwko Turkom dnia 30 sierpnia przy Traian-skim wale, przy osadzie twierdzy Girsowy, i d. 19 lipca przeciwko Czerkasom.

Główny rząd szkół obawia wdzięczność swoją Prezydentowi miasta Morszańsk Tichanowi kupcowi, który do szkół tamiecznych dostawił różnych książek na rubli 463 i 10 kopiek; a nadto rozciągając dalej swoją troskliwość o pomnożenie biblioteki i dalszych nauk sposobow, tenże kupiec Tichanow sporządził księgę do zapisywania ofiar na ten przedmiot: już w niej zapisali Generał od Kawaleryi Andrzej Kologrywow rubli 25, żona jego rubli 15, Generał maior Głazow rubli 20, Kolleski Assesor Kologrywow rubli 23, maior Ogarew r. 10, nadworny Sowietnik Ogarew r. 5; i tym Rząd główny szkół oświadcza należną podziękę.

WIEDEN d. 16 października. Z Prez. Królew, Hamb—Pokoy nakoniec zakwitnoł, lecz niewiadomy ieszcze los kraiow. Warunki traktatu zachowane są w tajemnicy. Widziemy tylko ogromne poruszenia w woysku francuzkim. Wszystkie obozy są zwinięte, żołnierz poszedł na kwatery. Imperator wydał rozkaz ażeby przeprowadzono ze szpitalow naszych do Francyi wszystkich rannych i chorych żołnierzy, którzy tylko mogą bez niebezpieczeństwa udać się w tę drogę. Marszałek Bernadotte Xże Pontocorvo tu przyjechał. Niektórzy panowie niemieccy otrzymali pozwolenie przybycia do tej stolicy dla ułatwienia domowych interessow. Marszałek Massena Xże Rivoli przybył do miasta naszego; zaiął mieszkanie w pałacu Xcia Lobkowicza. Adiutant tu dowodzący Meriage oddalony z tego urzędu: dziś komendantem stolicy iest Dentzel: pierwszy iest oskarżony o związki z panem Gueniard, za porozumienie się z nieprzyjaciolami roztrzelanym, którego był przyioł za sekretarza, i który na tym stopniu brał pieniądze od przeciwnikow: znał on wszystkie szczeguly woyska tyczące się. Nieiakis Schenarelli o zamordowanie 2ch żołnierzy Wirtemberskich przekonany, przez wyrok na śmierć został skazany. Przybyło tu 14 kompanii saperow: mają oni wysadzić okopy, szanice, bastiony i inne fortyficacye koło miasta wzniesione; już porobili podziemne lochy, które mają być napelnione prochami.

O wyjeździe Napoleona z Szenbrun do Paryża niezgodne mamy wiadomości: podług iednych wyjechał dnia 15, podług drugich dnia 16 udał się w drogę do Francyi. Liczba wielka wodzow i Xiążat nie daie dokładnie wiedzieć: tłumy woyska zgromadzonego są często powodem przeciwnych ogłosow, mianowicie w ten czas kiedy Rząd nasz nieogłasza. W Muniach Maxymilian Józef król Bawarski od dnia 8 czynił przygotowania na przyjęcie powracającego Monarchy. Wysyłane sztafety rządowe nie idą już pocztą, lecz przenaszane są wieśniakami; konie zaś pocztowe trzymają się w pogotowiu pod przejazd Imperatora. Postacyach pocztowych wszędzie są postawione straże przez całą drogę aż do Strażburga z polskich proporcow, żandarmow wyborowych i strzelcow konnych gwardyyskich. Xże Tre-wirski wysłał swojego marszałka Grafa Kesselstad na spotkanie Monarchy i zaproszenie do zaszczytowania jego stolicy nayspoważniejszą bytnością.

Ogłoszono odezwę naczelnika Tyrolczykow Andrzeja Hofer do rokoszanow d. 10 września wydaną w następney treści „Główna cesarsko-królewska komenda doświadczywszy, że niektóre powiaty okazują się ospałemi i nieczynnemi w obronie oyczyzny; że znajdują się takie, które zupełnie odmawiają w pole wyciągać; przeto publicznie ogłasza za nieprzyjaciol oyczyzny wszystkie powiaty i wszystkie osoby iakiegobycykolwiek były stanu, które tylko będą opieszałemi lub przeciwnemi wspólney kraiow obronie, nadto podobni ludzie tracą wszelkie prawo do nagrody za dawne zasługi, owszem będą przedstawieni w swoim czasie Cesarzowi austriackiemu iako nieczynni i kraiowi niepotrzebni. Opłata zaległego żołdu nastąpi naysprzedzay ile tylko można będzie; wszakże od publiczney posługi nikt wymawiać się niemoże przyczyną niezaliczonę zaległości. Takowe postanowienie ma być powszechnie ogłoszone i namieyscach zwyczajnych przybite.

Dnia 22 września tenże naczelnik Insurgentow Hofer drugę wydał odezwę w tej osnowie „Już Intendent Cesarski czterokroć publicznie d. 6 i 20 czerwca tudzież d. 6 i 14 lipca wezwał wszystkich mieszkańcow do opłaty podatkow i ofiar należnych. Lecz doniesienia od kassierow zgadzają się że nie albo nader mało pieniędzy wpłynęło do kassy; że wielkie summy od obywatelow zalegają: ztąd wszczął się powszechny niedostatek gotowizny i iey obrótu. Okoliczności teraz naglące niepozwalają dalszey zwłoki, nadzwyczajne potrzeby wymagają ażeby niechybnie kassy kraiowe napeł-

nione były: inaczej wszystko upadnie i najszybsze interesa zachwiane zostaną. Zaciężni i szanowni patryoci nie będą dalecy ociągać się z uczynieniem za dosyc ich powinności; w przeciwnym razie przymus użyty będzie dla zagniewania każdego do wypełnienia jego obowiązków. Ten jest sposób iedyny ożywienia administracyi kraiowej; trzeba koniecznie opłacić urzędników cywilnych, duszpasterzów, starców i wdowy, którzy ze skarbu publicznego dotąd utrzymywani byli.

Nieprzestają utwierdzać miasta Lindau, a szczegulniey szanów przedmostowych: 500 ludzi ciągle pracuje nad umocnieniem okopów; między robotnikami znaydują się Voralberekowie, którzy do miasta strzelali a potem w niewolę poszli. Voralberg cały zupełnie spokojny. Jeszcze niewypadł wyrok na ich naczelnika Szneyder—Marszałek Lefebvre Xzc Gdański przyjechał do Wiednia, zostawiwszy w Saltzburgu Generała Wrede, któremu oddał wojska dowództwo—G. Peyri, od strony włoskiej wtargnąwszy do Tyrolu, i Trydentu dobywszy, daley w głąb kraju pociągnął. Dnia 2 października uderzył na kupy rokoszanów w wąwozie Lowis zebrane: zrabował 300, uwięził 60 i 2 działa zdobył; nakoniec szturmem opanowawszy to ważne stanowisko pociągnął do Botzen. Większe jeszcze idą siły od południa do Tyrolu. Z doliny Pusterthal podobnie rokoszanie byli wypędzeni.

Grnał Peyri następną wydał do Tyrolczyków odezwę „Nieznacie mnie; przychodzę ażeby się dał poznać. Wychowany przy szczętku oręża; w znoiu wojennym zahartowany, miałem zawsze po sobie szczęście. W trudnych czasach ja dowodziłem w Kalabryi. Zli obawiali się mnie, a dobrzy kochali. Przywróciłem porządek i spokojność: żywi i burzliwi Kalabrowie usłuchali głosu rozumu. Tyrolczykowie! przemawiam do obłąkanych a nie do naczelników rokoshu i nierządu: niewdaję się ze zdrajcami. Wielu z was wielekroć żebrało o przebaczenie obiecując wydać współników; pogardziłem takimi: prawa uczynią sprawiedliwość z występnych. Niech bitwy d. 27 września i 2 października będą dla was nauką: jeszcze wody Adigi płyną zafarbowane krwią buntowników, jeszcze ich ciała pokrywają mosty i ulice Trydentu: iedni padli ofiarą zapalczywości drudzy przepędzeni aż za S. Michel. Taki los czeka wszystkich burzycielów spokojności. Rozważcie, co czynicie na głos fanatyzmu i szpiegów angielskich! oni szukają własnego zysku w nieładzie i korzyści z cudzej klęski. Austria brzydzi się którzy iey imienia używają na uprawnienie gwałtów. Złóżcie oręż w moim ręku; powrócie do waszych trzod, domów, i pracy zwyczajney. Smutne matki żony i dzieci czekają waszey pomocy i ratunku. Religia, której iestem posłuszny, wam też rozkazuje słuchać głosu zwierzchności. Bóg to wam przykazuje.“

W Biren niedaleko Lucerne odkryto choroągiew iasniającą bogatemi i pełnemi tajemnicami. Policya aresztowała wiele osob podeyrzanych o niejakie projekta nierozsądne—Wojsko Xcia Abrantes dotąd rozłożone w Saxonii i Frankonii odebrało rozkaz ciągnąć nad

Men: stanąć ma w kraiach Hanau i Fulda. Oboz pod Pirna na leżach zimowych—Zbiegomi hollenderskim oświadczone powszechne przebaczenie byleby przed końcem listopada u choroągwi staneli.

Imperator Napoleon przez wyrok d. 22 lipca w Szenbrun podpisany darował miastu Stralsund na wieczne czasy tę ziemię, którą pierwey fortyfikacye teraz zniesione zajmowały. Kommissya złożona z Komendanta Pomeranii z Intendenta tey Prowincyi, z officera i iednego członka magistratu Stralsundu zrobił wierny plan uwolnionej z pod szanów i okopów posady. Dar takowy niema bynajmniey uwłaczać prawom, ieżeliby kto miał one do własnictwa tey ziemi. Spełnienie tego wyroku włożone na Maior-Generała, Podskarbiego i Generalnego Intendenta.

LONDYN d. 11 października. Z Nord Misc, Korr, Dziennika Państwa—Eskadra Feroleska popłynęła do Cadix: ostatni okręt liniowy wyszedł d. 16 sierpnia z pierwszego portu do drugiego razem z naszym okrętem od dział 74. Junta Sewilska zawiesiła do niejakiego czasu projekt powierzenia Regencyi Arcybiskupowi Toledo; azatym przy sobie zatrzymała naywyższą władzę. Doświadczenie nauczyło że Hiszpani mierzyć się niemogą z wojskiem francuzkim: odmieniono więc teraz systemma wojowania: odtąd Hiszpani niewdaję się w bitwy będą francuzów trwożyć, posiłki odcinać, komunikacyą przerzynać na kwatery pojedynczo napadać, depesze przejmować, słowem całą armią ile można naywięcey mordować. G. Ballestaros cofnął się z pod S. Ander; tam się znaydują francuzi. G. Gara na czele i dywizyi od armii Grała Blake potrafił przyprowadzić posiłek do twierdzy Gironny. z Cadix i Cartageny przybyły okręty do Alicante z posiłkami w pieniądzech i amunicyi. Główna kwatera armii naszej w Badajoz, G. Cherbrocke w Merida, brygada niemiecka stała w Loban: przy tém wojsku iest 7 t. chorych.

p. Canning ozdrowiał z odniesionej rany. Ministryum nowe jeszcze niezłożyło się. Lord Liverpool odbywał powinności 3 sekretarzów od czasu pojedynku. Lord Perceval będzie niechybnie kanclerzem skarbu, Harrowby sekretarzem stanu w departamencie spraw zagranicznych, na miejscu Canninga, aż do przybycia Lorda Wellesley; Dundas sekretarzem w departamencie wojennym na miejscu Lorda Castlereagh, Wiliam Bentinck sekretarzem wojennym na miejscu Lorda Lewison Gower. Lecz zdaie się iż ten układ nieprzyjdzie do skutku: ieden tylko Lord Perceval pierwszym ministrem iest uznany: dnia 4 w tym urzędzie był przypuszczony do ucałowania ręki królewskiej. Spor więc między Lordem Perceval a Canning wyszedł na dobro pierwszemu, a drugi ustąpił: pisma nasze uwielbiają skromność ostatniego, twierdząc iż mógłby na miejscu utrzymać się gdyby tego żądał. Jeszcze w marcu Pan Canning przekładał Xciu Portland potrzebę oddalenia Lorda Castlereagh i za to był pochwalony: chybiona wyprawa do Antwerpii była iskrą, która strony zapaliła do kłotni, pojedynku i nakoniec pociągnęła odmianę w ministryum.

Lordowie Grey i Grenville nieprzyieli ofiarowanych urzędów. Lordowie Perceval i Liverpool obowiązani byli przez Króla do uformowania nowej administracyi. Tomasz Smith handlujący dawniej skurami jest Lordem Mayo-rem Londynu.

Posłano ztąd wielu doktorów na wyspę Walcheren dla zglębieńia własności szerzącej się tam zarazy i zapobieżenia chorobom wojsko niszczącym. Chirurgowie tam posłani biorą na dzień pensyi po 2 ginei. Z 16 t. ledwo 6 t. jest zdolnych do boju na całej wyspie; reszta leży w szpitalach—Wyspa duńska Islandya pod naszą jest opieką. Mały wojska oddział opano-ował wyspę, uwięził załogę i Gubernatora, który teraz jest w Leyth. Nabycie takie nie- nadgradza bynajmniej klęsk wojskowych i strat handlowych. Jest to kraj ubogi handlujący sku-rami, rybą, olejem—Z Indyi wschodnich przy- szła wiadomość że tam wszczely się wielkie zamieszania. Synowie Tippto-Saiba w ścisłym są więzieniu—Cesarz Marocco w Afryce roz- kazał strzelać z brzegów do tych okrętów któ- reby zbliżywszy się do portu lub bateryi, we dnie flagi niezaciągaly a w nocy ognia nieza- palily.

MADRYT d. 1 października. Zapowie- dziane jest przyjsie wielkich posiłków z Fran- cyi: tym czasem wojska w Hiszpanii rozłożo- ne beczynnie w swoich stanowiskach zostać maia. Wybrane bataliony gwardyi narodowej z departamentów Francyi południowej osa- dzać będą wąwozy i wszystkie szlaki na Piry- neach oraz twierdze miasta i zamki w pułno- cney części królestwa: wojska zaś liniowe w polu dokazywać będą. Marszałek Jourdan prze- stał być czynnym; na jego miejscu M. Soult Xze Dalmacyi został Maior-Generalem woysk w Hiszpanii będących. Mar: Ney Xze Elchin- gen otrzymał dowodztwo na zachodzie nad korpusami Marszałka Soult dziś Generała De- laborde, nad korpusem Marszałka Mortier i nad własnym komendę zachował: główna kwatera w Salamance. Mar: Ney wysłał podjazdy do Ciudad Rodrigo gdzie G. Wilson z Portugalczy- kami stoi oszańcowany. Dnia 31 września M. Soult przybył do stolicy i był wezwany do stołu Królewskiego: sztab jego także nayduie się w Madrycie—

Oblężenie Gironny trudniejsze aniżeli zra- zu rozumiano: iednak niedalekie swego końca roboty oblegających. G. Pino na czele Włochów pobił 14 t. hiszpanów którzy chcieli wprowa- dzić do twierdzy transport od 1500 mułów; 2600 poległo na placu, 500 poszło w niewolę, 600 mułów obciążonych żywnością zabrano, 1000 wołów i owiec zdobyto; a GG. Blake Wim- phen i Fermosa z resztą wojska uciekli dziel- nością koni od zguby uratowani—Wielkie niezgo- dy między rokoszanami; każdy chce przewo- dzić a żaden o uległości niemyśli. Romana in- tryguie w Sevilli za pensją którą bierze od Anglików; Lord Wellesley tamże chce przewo- dzić—Król rozkazał opłacać pensye zakonikom zgaszonych klasztorów; przytym pozwolił im po parafiach administrować święte sakramenta i kazania miewać lecz za pozwoleniem Ple- bana.

Przeięty list z Sevilli potwierdza wiadomo-

ści o niezgodach rokoszanów. Skarży się pi- szący na Anglików, iako na sprawców klęsk wszystkich; wymienia iak oni ludzka mniemana wspaniałością i pomocą swoją; iak dostarczaia narzędzia zguby; iak w polityce zgubili Pie- ment, Neapol, Prussy, Szwecyą i Austrya! Ten- że list tłumaczy przyiacielowi obludę i py- chę, z iaką Anglicy obchodzą się z nieszczęśliwe- mi monarchami, których w przepaść wtręcili; że ci kupcy wszystko na swoje koło obracaią: nakoniec wystawia przykład widoczny prze- mocy kupieckiej na Portugallii, która w puł- torasta lat straciła połowę swojej ludności wszy- stkie bogactwa i całą swietność przechodząc pod iarżmo fabrykantów Londyńskich: azatym Pisarz wnosi że Hiszpania podobney tyranii doznaaby przechodząc z udzielnosci do stanu osady angielskiej.

Drugi list z Coria z Extremadury pisany przeięty wyraża klęskę Garała Cuesta tym haniebnieyszą, że armia hiszpańska, nieponiosł- szy żadney szkody w bitwie pod Talavera, do której nienależała, chciała popisać się w oczach sprzymierzeńców broniąc francuzom przepra- wy przez Tagus. Armia liczna, ożywiona na- dzieią zwycięztwa, wojsko świeże i męzne, rzeka bystrą szeroka i głęboka, wszystko to zaręczało Hiszpanom iż niechybnie potrafią za- bronić francuzom przeprawy: lecz dwa regi- menta iazdy francuzkiej idą w rzekę przeciw- ko 3 baterjom i 12 t. bagnetów, przechodzą nurt wody; łamia piechotę zasłaniaiaącą bate- rye, daley uderzaią na 4 t. starey hiszpańskiej iazdy, którą G. Albuquerque przyprowadził na ratunek piechoty, gromią tę masę wprzód nim ona rozwinela się i przyysć mogła do szyku; w momencie regiment gwardyi i 2 regimenta karabinierów zrąbane wraz z Pułkownikiem; gwardyi i General komendantem karabinierów nakoniec 4 t. kawalerzystów uciekło przed 500 dragonami. Potym G. Cuesta kazał wie- lu rozstrzelać za tchorzostwo.

Kiedy G. Wellesley przybył do Badaioz, Junta Sewilska wysłała z pośrodka siebie dwóch członków dla oświadczenia wodzowi grzeczno- ści. Zapewne Anglicy póty zostaną na lądzie póki zbliska nagłe niebezpieczeństwo niezagro- zi—Z powodu zapowiedzianej w Londynie uro- czystości na obchod pułwiecznego panowania Jerzego 3 ieden Anglik czyni uwagi. Z cze- goż mamy, piszę on, cieszyć się? i czegoż po- winszujemy królowi? Kiedy Jerzy 5 na tron wstępował nieplaciła Anglia podatku nad 7 millionów szterlingów, dziś płaci 70. mill. Przed 50 laty niemielismy długu tak ogromne- go dziś przeszło 500 milionów liczymy. Nigdy Brytania W. nieprowadziła tak niesprawiedli- wej wojny, iaką Jerzy 5 zaczął z Ameryką, a którą z niesławą, szkodą i klęską skończył. Podobnież dzisieysza krwawa wojna nie jest przedmiotem powinszowania. Na wojnę Ame- rykańską zaciągnięto długu 200 millionów i nie- osiągniono żadnego zamiaru, chciałbym wie- dzieć, wyraża nakoniec tenże Anglik zakres długich rządów J. K. Mości, kiedyby można; nareszcie szczęśliwego skutku powinszować—

Listy z Indyi wschodnich pisane donoszą o smu- tnym stanie osad Angielskich. Rząd spiera się z wojskiem. Lord Minto generalny gubernator

nator utrzymując swoją powagę na żadną nie-
nachyla się stronę, i żadnego punktu ani chwa-
li ani gani. Dyrektorowie kompanii posta-
nowili wezwać officerow, za zbrodnie skasowa-
nych, na obronę rządu, obiecując im płacić ich
pensye pierwsze jeżeliby rządowi byli posłu-
szni—Flotta i woyska z Sycylii mają działać w
Katalonii, i oswobadzać obłożoną Gironnę ie-
szcze nie nieprzedsiewzięły w tym zamiarze—
Wyspa Malta po zajęciu Tryestu zawalona to-
warami angielskimi.

PARYZ d. 18 października. Z Spektato-
ra, Dziennika państwa, Hamburskiej—Podpi-
sany z Austryą pokoy otwiera pole do dziel-
nych czynności w Hiszpanii. Część gwardyi,
korpusy Marszałka Oudinot, Marmont i G.
Junot są przeznaczone na tę wyprawę. Impe-
rator na dzień 20 w Fontenebleau spodziewa-
ny; niewyiedzie na południe aż w połowie gru-
dnia; kiedy woyska staną za Piryneami. Za-
mek w Bayonne Marrac jest wygotowany na
przyjęcie Monarchy każdego czasu, kiedyby
przejeżdżał. Mar: Marmont przybył do tej
stolicy—Wyrokiem Imperatora Minister wne-
trzny Cretet uwolniony, na miejscu będzie
Graf Montalivet: Generalnym dyrektorem drog
i mostow mianowany Graf Mole—Pod Dunkerką
wiele tysięcy żołnierza ma stanąć obozem; do
Boulogne już niektóre pułki przybyły—Angli-
cy myślą utrzymać się na wyspie Walche-
ren; rozszerzają fortyfikacye i nowe zakłada-
ją warownie: wznoszą baterye na wszystkich
miejskach do wylądowania sposobnych.

Wielki kanclerz legionu honorowego, mi-
nister stanu i tymczasowy kanclerz orderu 5
run złotych na mocy rozkazow Imperatora z
Szenbrun d. 8 przesłanych ogłasza, że żaden
francuz iekiebykolwiek był rangi i dostoy-
ści niemoże przyymować i nosić orderow ru-
na złotego, gdyż te nie są zgodne i połączone
bydź nie mogą z ustanowionym przez Impe-
ratora orderem 3ch run złotych—Monitor tu-
teyszy ogłasza że Anglicy w czasie swojej wy-
prawy na rzekę Escaut stracili następne okrę-
ty: 4 penisze przedziurawione zatonely, Kor-
veta Kutter i wiele bombardierskich statkow
rozbiło się lub osiadło; sami anglicy opuścili
dwa okręty liniowe, z których jeden od 74
dział osiadł pod Zierieksée: do straty policzyć
trzeba okręty, które straciły swoje maszty,
żagle i liny.

Senator Lucian Buonaparte mieszka w pię-
knym pałacu pod Frascati, Rufinella nazwa-
nym niedaleko dawnege miasta Tasculum przez
Rzymian zburzonego. Rzemieslnicy kopiąc
ziemię znaleźli wiele pięknych i drogich sta-
rożytności: znaleziono dwie statui cale zdro-
we, na iedney jest napisane imie łacińskie
Konsula rzymskiego druga wyobraża kobietę.
Senator kazał wyliczyć 50 robotnikom po 1
szkudzie na dowod ukontentowania z tego od-
krycia—Opisują że Lucyan żyje hojnie i
wspaniale bez musu i ceremonii ze wszelką u-
przeomością i wolnością.

Ambassada szwedzka tu przyjechała; za
przybyciem Imperatora mieć będzie wielką au-
dyencyą. Dania wchodzi w negocyacye z Ka-
rolem 13; przynajmniej kroki nieprzyjaciel-
skie przerwane; i handel pod pewnymi warun-

Za pozwoleniem Cenzury wileńskiej w Drukarni Uniwersytetu na Gazetę oddzieloney.

DODATEK

kami pozwolony—Z Turcyi niema pewnych
wiadomości; zdaie się iż Anglicy stracili swój
kredyt w Konstantynopolu i niepotrafią odem-
knąć dla siebie Dardanellow na morze czarne:
Dywan zaczyna bydź niechętny dla tego naro-
du iż przez niego był do woyny nieszczęśliwey
wplątany. Między Serwianami a Baszami są-
siedzkimi zachodzą gonitwy z obojętnym na
przemiany losom—

Pisma Paryzkie pod artykułem ze Sztugar-
du dają osnowę traktatu w Szenbrun d. 14 paź-
dziernika podpisanego nieręcząc za pewność
warunkow. Gazeta Hamburska powtórzyła te
układy iakoby obeymujące Gallicye Szląsk au-
stryacki Pomorze adryatyckie, Inviertel i Sal-
zburg. Lecz to są tylko doniesienia prywa-
tne azatym niepewne: rozsądni czekają urzę-
dowego ogłoszenia traktatu niedając wiary u-
bocznym doniesieniom. Niedługo będzie ogło-
szony traktat i wiadomość publiczna zaspoko-
ioną zostanie. W ten czas czytelnicy rozważą
ile mogą mieć wiary powiesci.

WARSZAWA d. 1 listopada. Impera-
tor Francuzow Król Włoski na dowod ukon-
tentowania swojego z postępowania w czasie
teraźniejszey woyny Xcia Poniatowskiego na-
czelnego woysk Polskich dowodzczy udarował
Xcia palaszem honorowym; na którym z ie-
dney strony jest cyfra tegoż Monarchy a z dru-
giey wielka gwiazda legii honorowej. Do te-
go daru przyłączył Imperator list w bardzo pod-
chlebnych dla Xcia wyrazach z oświadczeniem
ukontentowania swojego i uwiadomieniem o
przesłanym palaszu.

General Gubernator Gallicyi Hebdowski
odjeżdżając z Lublina do Warszawy pożegnał
obywatelow przez czułą do nich odezwę. Rząd
centralny Gallicyi wydał drugą z oświadczeniem
powszechnego szacunku dla tego męża który
w trudnych czasach odrodzenia umiał poiednać
enoty woyskowe z obywatelskimi—W Stoli-
cy i w innych miastach gwardya narodowa
sprawowała służbę żołnierza liniowego i dotąd
miejsce załogi zastępuje. Wszystkie woyska
stoią w Krakowie i okolicach. Codziennie wy-
słamy znaczne transporta amunicyi, furażow,
sucharow i żywności rozmaitego gatunku. Dla
ulgi stacyi pocztowych, wicniacze stoyki na
trakcie są rozrządzone—Zaciągi ochotnikow i
konskrypcyonistow niestały i równie iak of-
fiary dobrowolne dla woyska składające się.

W Gallicyi formują regimenta i ludzi we
wszelkie potrzeby oporządzaia. Nowo zbie-
rający się pułk kiryssierow ma postać marso-
wą, i naypiękniey wygląda. Wesolość jest po-
wszechna; żywność tylko podrożała z powodu
pomnożoney liczby, mieszkanow, żołnierza, cie-
kawych, i za obozem zwyczajnie idących ludzi.

Rząd guber: Grodzieński obwiawia że krobczane do-
chody, na opłatę długow żydowskich, po wszystkich mia-
stach i powiatach Gubernii Grodzieńskiej, oprócz Gro-
dna, ustanowione, będą oddane w arędę od 1 stycznia 1810
na 2 lata a w poie Grodzieńskim aż do 15 czerwca 1812:
Chcący więc licytować, mają osobiście lub przez Plenipo-
tentow ze świadectwami i ewikcyami prawnymi iawić się w
Rządzie Guber: Grodzień: następującego mca grudnia od
dnia 1 do 15 dla zawarcia kontraktow i wzięcia instrukta-
rzow na pobieranie krobki.

DODATEK Nro. 88.

DO GAZETY KURYERA LITIEWSKIEGO

w WILNIE dnia 3. Listopada. ROKU 1809,

Następnie prenumerata Gazety krajowej Kuryera Litewskiego na rok 1810; Kosztuje rocznie srebrem rubli 14 z pocztą. Prenumerata składa się prosto w kantorze Redakcyi w Wilnie u XX. Piarów, lub pocztą przesyła się. Abonnowanie wcześniejsze jest dogodniejsze: spóźnione, sprawia że numera 1sze zalegaia — Pism zagranicznych peryodycznych jest 70: z tych wyciągu składa się Kuryer Litewski, i nadto z gazety Dworskiej S. Petersburgskiej mieście będzie artykuły. Doswiadczyła Publiczność że doniesienia o ważniejszych zdarzeniach niebyły w Kuryerze Litt spóźnione lub opuszczone; Redakcyja ogłaszała ile mogła najswieższe i nayszybsze wiadomości; podobnież czynić będzie w roku następnym, z tym dokładem iż wystawi w krótkości obrazy życia sławniejszych ludzi teraz żyjących lub niedawno zeszyłych, Interesowne sztuki przemysłu gustu i wynalazkow znajdą swoje miejsce, w dodatku jeszcze wiadomości krajowe, rządowe, sądowe, i inne — Doniesienia, obwieszczenia, Awizacye, listy i inne wszelkie pisma mogą być przy Gazetach ogłoszone za przystaniem pocztą kosztu od wiersza po kopieiek 5.

Roku 1809 Mca 8bra 15 dnia w dobrach Wilkizskich Henryka Graffa Zabiely WJP. Antoni Czecott Rotmistrz Nowogr: za Łowczego służąc zszedł z tego swiata bez żadney dyspozycyi; po którym diazabrania ruchomości, iako jest pod Reiestrem spisana, naturalnego sukcesora i rodzonego Brata WJP. Ignacego Czeczotta Regenta Nowogr zapraszam, aby raczył przybyć do dóbr Wilkia zwanych w powiecie Rosieńskim położonych Plenipotent i Kommissarz Dóbr Wilkiskich Henryka Graffa. Zabiely. Jerzy Bielawski.

Wileńskiego Gł Sądu i depar Sekretarz Kolleski Assesor Markowski uprasza nayspokorniey wszystkich Obywateli i szlachty, iesli gdzie dostrzeżonym będzie zbiegły bez żadnego attestatu własny iego poddanny Marcin Jerzy Niedzieyko, aby onego natychmiast raczyli odesłać przez posrzednictwo Ziemijskich i Mieyjskich Policyi pod wartą do właściciela, za co przystawiający tego zbieg od bierze należną wdzięczność, przymioty zaś onego twarzy ospowatey, pod okiem i na brodzie ma dość widzialne szramy, włosow ciemno rusawych ostrzyżony, w surducie ciemno szarego sukna i w czapce, wzrostu nie więcej iak dwa arszyny, lat mający 17.

Sąd taxatorsko exdywizorski, dekretem Sądu Ziem: Oszmiań: w Ru idącym febr: 17 dnia ferowanym, przeznaczony, w celu domierzenia Satysfakcyi przez rozdział wszelkiego majątku ruchomego W. Walentego Kwinty Maiora b. w. pol: przez pozostałą żonę na taxę oswiadczonego; dla scielałych pretensye kredytorow, w Ru terazniejszym 7bra 19 w mieyscu dekretem przeznaczonym w mieście Widzach w Gubernii Wileńskiej odbył zjazd pierwszy, którym przywodziąc rzecz do skutku ferował swój wyrok wskazujący komportacya wzajemną tak wielości majątku ruchomego pod taxę i exdywizyą oddających się iak równie i dowodow ze strony kredytorow i pretensorow wyjaśniających onychże pretensye z polokowaniem takowey komportacyi w kancelaryi Grodzkiej Pttu Brastaw w terminie 1 Xbra zpersystencya do dnia ostatniego tegoż mca po zaskutecznienu czego Sąd exdywizorski w Ru następnym 1810 ianuaryi 20 dnia zjazd swój powtórny zadeklarował, w którym ponieważ ostateczny rozdział funduszu debitora przez taxę i exdywizyą załatwiać będzie: w tym przedmiocie iżby wszyscy do tegoż majątku z iakiego kolwiek źródła mieć mogacy pretensye tak w obiekcie zaskutecznienu dekretu komportationis iako też w nadziei przyięcia dla siebie należytey z exdywizyi za pretensyą w wyrażonym ostatecznym terminie satysfakcyi, wiedzieć mogli, i gdyby pod upadkiem

rzeczy z dowodami należnemi stawali. Sąd taxatorsko exdywizorski tym wszystkim przez Kuryera Litt awizować postanowił Datt 1809 mca 8bra 19 dnia w Widzach.

Piotr Łopacinski Sędzia Grodz i exdywizor
Jerzy Salmonowicz Sędzia Grodz Brastaw exdywi:
Stanisław Wyrwicz Sędzia Grodz.

Przez niniejsze ogłoszenie wzywaią się wszyscy wierzyciele zeszyłych W Wch Hermana von Ramm i żony iego Malgozaty Giertrudy urodzoney Kripenstab, tudzież Kredytorowie handlu pod firmą Herman Ramm czyli von Ramm i Syn prowadzonego, do iawiania się w ciągu 6 miesięcy a nayspóźniej do dnia 21 kwietnia 1810 w Sądzie Ryskim, Waisengericht nazwauym z dowodami należność probuiącemi w kancelarii tegoż sądu składać się powinniemi; a to sub paena praeculsi; gdyż późniejszy przychodzący pretensorowie niebędą przyjęci ani słuchani

Sąd Gł ciągiy naznaczył Exdywizyą pozostałości po s. p. Woiewodzie Chomińskim. Następuia z remis-syynych Aktoraty Supiński z Siesickim, Supińskiego z Zabłockim, Pankiewiczów z X. Zubowem, Bu. ego z Trzykowiczem, Towiański z Kamieńskimi, Mackiewicz z Kosciakowskiemi, Wereszczyński z Frankiem, Liboszczyca z żydami Birgera z Praysami, Morducha z Brzostowską, Dworzeckiego z Mędelowiczem, Judelowicza z Marykoniami, Sawickiego, z Frankiem — Sąd Gł wremien-ny woła Regesrr appellacyyny.

Rząd Guberski wzywa wszystkich wierzycieliow kaha-łu wileń do iawienia się z dowodami w ciągu miesiąca dla odebrania procentow im należnych: którzyby nie stawali procent dla niego wypadający na opłatę kapitału obrócony, będzie.

Fidelis Maurer Ogrodnik powtórny raz podaje do wiadomości że ma pewną liczbę drzew Topoli Włoskiej które w pomierney cenie życzy przedać, każdą sztukę po złt dwa w Wilnie u XXży Bonifratrow, naydaley tydzień, zabawi w tym Mieście.

Potrzebnie się do rozmowy Francuz rodowity. Za-dney pracy mieć niebędzie a wygody wszystkie. Zyczący tego placu zechce zgłosić się do Redaktora Kuryera Litt. Il y a une place honorable pour un Francois naïf; lequel sans avoir aucun embaral aura toutes les comodités. On s adressera au Redacteur du Courier de Lithuanie

Oswiadczenie Imieniem Starozakonnego Dawida Matysowicza Straszunskiego obywa wileń: z następnych pobudek czyni się: iż co oswiadczaiający się Dawid Matysowicz w Roku 1809 8bra 22 d; potrzebował zapożyczenia pieniędzy i miał przy sobie przygotowane wexel i cerograff na Rubli sr: 450 pod tą samą datą na papierze ordyn: wexel po obiauieniu pisany po hebraysku ręką Star Izraela Meierowicza zięcia Dawida Notelowicza Chanski mieszkającego wileń a cerograff Szkolnika kahału wileń: a za swiadka tak do wexlu iako też do cerograffu w te słowa podpisał się Arya Leyba Elozorowicz Szkolnik kahału wileń; termin na cerograffie d. 22 8bra 1809 wedle żydowskiego porządku: iakowy to wexel i cerograff w tymże dniu samym niewiadomo gdzie w mieście Wilnie idąc zgubił, o iakowym zgubieniu wraz oswiadczaiający podał do policyi mieyskiej wileń obiawienie a zapobiegając zaży deltór iżby za znalezieniem wexlu i cerograffu przez kogo bą iż niebył o sumnę zakłócony i dlatego niniejsze oswiadczenie czyniąc oswiadcza, że za takowym wexlem i cerograffem ni od kogo summy niepożyczał i nikomu onych niewyda-wał; tak też za onym summy nieopłaci owszem iesliby się gdzie okazały o extradycyą onych i expensa prawne

dochodzić będzie oświadcza—

Wedle Ukazu JEJEGO IMPERATORSKIEGO MOSCI Samowładnego Całą Rosyją ect ect ect Urodzi: Cecyli z Szczodrow Kuleszyney Rott Brast Brygidzie z Szczodrow Chrzczonowiczowej Rott Smoleń Apollonii Karklewskiej, Antoniemu Wincentemu i Izidorowi Bielawskim w asystencyi opiekunów Teresie z Bielawskich Odyncowej Chorażyney w asystencyi męża nieprawym possessorom dawniejszym a Urnym Antoniemu Klementowi Sędziemu Ziem Telszew nabywcy i terazniejszemu possessorowi dobor Bagin, Olksain, Ionikayć, Gotowtyszek, Reyst i dalszych z głów Sadkowskich i Bobrowskich w Peie Telszew. sytuowanych pozew przed Sąd Gł. Litt 2go depar wreniennego z Instancyi urnych Andrzeja Bernatowicza Kapitana b. w. Litt: oraz Mikołaja Bata Franciszki siostry Niemętowskich mieniąc i referując się do procederu w Sądzie Ziem Telszewskim z Instancyi Załych Dell z obliem prowadzonego, do dekretu oczewistego w tymże Sądzie R 1798 Febr 28 NS zapadłego i w kolei do dwóch zapozwów w Ru tymże 1798, jednego Mca Marca 6 podanego d. 9 V S przed Aktami Grodz Telszew zeznanego 2go Mca 8bra 12 NS podanego d. 9 przed Aktami Grodz Telszew zeznanego z Instancyi Załych Dell w po Obzał w poparcu appellacyi od pomienionego oczewistego Ziem Telszew dekretu założoney wyniesionych na d. brach Gotowtyskach pokładanych, szczególnie o to iż kiedy w roku terazniejszym 1809 Mca 8bra d. 21 z aktoratu Zał Dell w Sądzie Gł. Litt wrenienn D. putamanta przypadła sprawa obżni Kuleszyna Chrzczonowiczowa Karklewska Bielawcy i Ordyncowa na upau wiczcy i na Infamią ultimarnie wzdanemi zostaliście a chociaż obliu appellacyi z swojej strony niepoparliście i sądzoną sobie pomienionym dekretem oczewistym Ziem Telszew przysięgę podaliście w amisią Sąd jednak dla niezłożenia do tego aktoratu pozwu Załych tymczasem w samej sprawie z Obzał Klementem niedecydując adytcyą Obłych nakazał i przywołanie sprawy z tej samego aktoratu zadekrował skutkiem przeto takowego dekretu Załych delres adytcyą Obzał w prozbach przyjęcia oczewistey rozprawy a na dekret niestanny wyż wyrażony aktiwitatem loci standi obwarowan a w samej sprawie utwierdzenia prozb pierwszymi pozwami obłych, zwrótu expens prawnych oraz tego wszystkiego decydowania co w rozprawie dowiedzionym będzie, zwoina żalob poprawą.

Tomasz Korwin Petrozolin Szambelan byłego Dworu Pol mając na przeszłych kontraktach Mińskich przez WW JPanów Hieronima Strzelbickiego Stoln: Wileps oraz Onufrego i Helenę z Strzelbickich Chruszczewskich Poruczników był woysk Pol: Dziedzictwem wybyty sobie Maątek Biesiady małe zowiący się z folwarkiem Trusewiczami, awulsem Konotopą i dalszemi onego attynencyami w powiecie Wileyskim Gubernii mińskiej położony zawiadamia przez gazetę i ostrzegą, iżeliby kto do takowego majątku; albo z powodu tego, do wybywców onego miał iakową pretensyą: ma się w tem udadź przed terminem następnych kontraktów Nowogródzkich, to jest przed 18 marca 1810 ru do terazniejszego nabywcy Szambel: Petrozolina mieszkającego w majątku Bychowszczyzna zwanym powiecie Szuckim Gubernii Mińskiej o miłę od Nieświża położenie mającym, lub komu zręcznie wypadnie zgłosć się do folwarku Trusewicz attynencyi od Biesiad przez onego nabytych. roku 1809 d. 21 gbra

Bywszy u mnie za informatora dzieci moich Wilhelm Douglas po wyjeździe moim do Słoniwa dla niektórych interesów zostawszy się w Wilnie, poruczone onemu dla oddania do zachowania znajomym moim przyjaciółom różne własne moje rzeczy, i domowe sprzęty, zatrzymał usiebie; i różne od tego czasu na imię moje w mieście Wilnie porobił długi obwieszczając o tym przesławnej Publiczności upraszam raczonemu Douglasowi na imię moje nie nie kredytować bo za niego opłacać niebędę, i niczego w zastawnie brać i nie kupować, bo pomienione rzeczy Sądowo zostających; pantalon ordynaryjnego drzewa, Gitara, Fortepiano mahoniowe, księga encyklopedya angielska z koperstychami, Łulki pienkowe 2, kołdra atlasowa, Barometr, kufer napełniony różnym sprzętem domowym, książka

z notami na fortepiano, w Słoniwie Roku 1809 mca 7bra 21 dnia.

A Bernard Nadw: Sowiet;

Niżey podpisany oświadcza przez gazetę, iż wydany został przez onego oblig na siedem tysięcy os mset złt: WJP: Raymondowi Cuodzkowi oboznemu: Zaw: nie za żadne więte nate pieniądze, lecz urosł tylko w sposobie zarab, z konwencyi między stronami nastaley i nawzajem niedotrzymaney, która to konwencja równie iż tymże obligiem w kilka tygodni po nastaniu takowych tranzaktów przed czasem jeszcze exolucii w tym obligu zapisaney, toiest: przed 25 ianuar 1809 ru w aktach Ziem: wileń: i Oszmian: zamafestowaną zostało. Ru 1809 d. 21 8bra.

Tomasz Korwin Petrozolin Szambel: B. D. P

Anna Bownikówna podlan'a W. Hałkow Sęd Zaw zbiegła ze Dworu Klarymont szkody poczyniwszy.

Roku 1809 wrzesnia 18 w mieście Dubnie umarł JW Frankiszek Biesieckiński Marszałek pttu Dubieńskiego: zostawił znaczny majątek w dobrach, kapitałach, i sprzętach bez żadney dyspozycyi testamentowey, Jurydykcia miewscowa zrobiła Inwentarz pozostałości i całą masę oddała pod opiekę JO. Xcia L bomirskiego iako Dubna dziedzicowi i zmałego przyjacielowi. Obwieszczają się więc sukcesorowie w kraju lub za granicą będący ażeby raczyli z należytą legitymacyą następstwa zgłosić się do Dubna do samego Xcia Dziedzica lub do Jó efa Domańskiego Regenta Warszawskiego w pomoc administracyi przydanego —

Przybyła do tutejszego miasta osoba posiadająca języki Niemiecki, Francuzki, Włoski i Polski naydostateczniej życzy sobie zarekomendować się tutejszey Publiczności: w założeniu pensyi do którego to zamiaru słosownych utrzymywać będzie Nauczycielow — Takóż dawać będzie żądającym w dawaniu lekcyow wzmienionych języków tańce, i na instrumentach różnych lekcy; mieszka w klasztorze PP. Zarzecznych, o które w tymże samym klasztorze poinformować się i naydogodniejszą z nią umowę zrobić można.

Na skutek poprzedniczo czynionych Awizacyi, i zalecenia Dekretu Sądu Ziem. Ptt. Wileń. w dacie 1808 na dniu 18 Mca Junii zapadłego, Inc Pan Stefan Sokolnik Komor Ptt. Wileń. zawiadamia Publicum: iż iesliby kto miał iaką pretensyą do summy iego z wyprzedazy dworku, na Autokolu przedmiesciu Wileń. byłego, wynikły; niech się iawi do Sądu Ziem Wileń a to submissione causae otrzege. Datt 1809 gbra 3 dnia.

Sąd Ziemski Ptu Wileń: na mocy dekretu swojego Ru terażo: 1809 mca 8bra 21 dnia w sprawie z remisy Sądu Gł: Wileń: Depar: 2go z instancyi stron ferowanego dla wszystkich kredytorow i pretensorow do W Jana Święcickiego Sędziego Ziem: Zawil: miec mogących iakiekolwiek interesse do majątności Niestaniszkizki zwany w Peie Z wil: położoney czyli części w oncy respective onegoż postanowił awizacyą. ażeby od daty dekretu wyżej wymienionego in spatio sześciu tygodni do kancelaryi Ziem: Wileń: Inskrypcye, Obligi, i wszelkiego tytułu pisma, ewikcy, lub oneracyą pomienioney części Niestaniszek okazać mogące, a przez W. Jana Święcickiego wydane kompertowali sub amissione pretensyw: w iakowym celu niniejsza awizacya dopelnia się — 1809 Roku Mca gbra 2 dnia. Mikołay Kossowicz Miecz: Parn: Regent Ziem: Wil: Sekr: Kolles.

Słowo Szarady Konieczyna
LOGOGRYF

Cztery mię części składaia.
Uiąwszy jedną bez względu
Odkryję iak pomieszczaia
Liczbę w prost trzeciego rzędu
A gdy powalą na strony
Znaydzież zwierza piękne i inie
Który w kwiaty zbogacony
Dosyć żyć lubi w tej klimie:
Część wagi która bywa
Użyta do rzeczy i płynu:
Wszystko się w domach znaydywa
Dla nieodmiennego czynu.